

ที่ ขร ๐๐๓๒/ ๖๙๐๒๙

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

ถนนแม่ฟ้าหลวง ขร ๕๗๑๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การดำเนินการตามแนวทางและมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรมเนื่องในประเพณี
สงกรานต์ พุทธศักราช ๒๕๖๖ “สืบสานสงกรานต์วิถีไทย ร่วมใจ สู่สากล”

เรียน ตามบัญชีรายชื่อแนบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางและมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรมฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัดเชียงราย ได้มอบหมายให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย เป็นหน่วยงานหลัก
ในการดำเนินการบูรณาการแนวทางและมาตรการรณรงค์ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอ
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งของจังหวัดเชียงราย เพื่อดำเนินการประเพณีสงกรานต์ พุทธศักราช ๒๕๖๖
“สืบสานสงกรานต์วิถีไทย ร่วมใจ สู่สากล” และคณะมนตรีรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓
เห็นชอบให้เสนอประเพณีสงกรานต์ เป็นรายการตัวแทนวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก
ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของยูเนสโก ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์
และสืบสานคุณค่าประเพณีสงกรานต์ จึงขอความร่วมมือทุกภาคส่วนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทาง
และมาตรการรณรงค์ฯ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรมเนื่องในประเพณีสงกรานต์
พุทธศักราช ๒๕๖๖ “สืบสานสงกรานต์วิถีไทย ร่วมใจ สู่สากล” ในพื้นที่ของท่านให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวต่อไป

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
จังหวัดเชียงราย จึงขอความอนุเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทาง
และมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรมเนื่องในประเพณีสงกรานต์ พุทธศักราช ๒๕๖๖ “สืบสาน
สงกรานต์วิถีไทย ร่วมใจ สู่สากล” โดยมอบหมาย นายอภิชาติ กันธิยะเขียว ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรม
ปฏิบัติการ เบอร์โทร ๐๘๕ ๗๑๒ ๓๔๙๓ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุภาพรรณ หมั่นเจริญ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

โทร. ๐-๕๓๑๕-๐๑๖๙

โทรสาร ๐-๕๓๑๕-๐๑๗๐

รายชื่อบัญชีแนบท้าย

๑. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดเชียงราย
๒. ท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย
๓. พัฒนาการจังหวัดเชียงราย
๔. พาณิชยจังหวัดเชียงราย
๕. อุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย
๖. เกษตรจังหวัดเชียงราย
๗. ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย
๘. ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงราย
๙. ผู้อำนวยการท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง
๑๐. สารวัตรสถานีตำรวจท่องเที่ยวเชียงราย
๑๑. ประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย
๑๒. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย
๑๓. ป้องกันจังหวัดเชียงราย
๑๕. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงราย
๑๖. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
๑๗. ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ - ๔
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย
๒๒. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงรายทุกแห่ง
๒๓. ประธานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย
๒๔. นายกสมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย
๑๙. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย
๒๕. ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
๒๖. ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

การจัดทำแนวทางและมาตรการรองรับเพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรม เนื่องในประเพณีสงกรานต์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

❖ สืบสานสงกรานต์วิถีไทย ❖

แนวคิดสื่อความหมาย

สืบสานสงกรานต์วิถีไทย หมายถึง การอนุรักษ์ สืบสานและส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ที่ทรงคุณค่า สาระอันดีงาม และการปฏิบัติตามแบบของประเพณีวัฒนธรรมที่เหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นตามภูมิหลังของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยยังคงแก่นแท้ของประเพณีที่มีร่วมกัน ซึ่งสะท้อนถึงการแสดงออกที่งดงาม อ่อนโยน เอื้ออาทร มีน้ำใจไมตรีให้แก่กันและกัน และบรรยากาศแห่งการแสดงออกที่งดงามสามารถแสดงออกได้ต่อครอบครัว บรรพบุรุษ บิดมารดา ผู้มีพระคุณ ตลอดจนศาสนาและความเชื่อที่นับถือ นอกจากนี้ยังรวมถึงค่านิยมในการเคารพเคารพรักษาความปลอดภัยในช่วงประเพณีสงกรานต์ และการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการเคารพในสิทธิมนุษยชน

แนวทางและมาตรการรองรับ เพื่อดำเนินการประเพณีสงกรานต์

- การรองรับเรื่อง "สืบสานสงกรานต์วิถีไทย" ประกอบด้วย
๑. ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดกิจกรรมในประเพณีสงกรานต์ โดยเน้นเรื่องคุณค่าและสาระของวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยวและสุขภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นที่มีภูมิหลังของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สงกรานต์ร่วมกันสืบสานประเพณีที่ดีงาม เหมาะสม
  ๒. ส่งเสริมให้จังหวัดต่าง ๆ ใช้พื้นที่จัดกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมในประเพณี
  ๓. รมรณรงค์ให้ประชาชนสืบสานคุณค่าสาระและสิ่งที่ควรทำของประเพณีสงกรานต์ เช่น การทำความสะอาดบ้านเรือน วัด ศาสนสถานที่บ้านถือน้ำ สวดมนต์ทำวัตร ปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ สรงน้ำพระพุทธรูป ขอพรผู้สูงอายุ เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
  ๔. รมรณรงค์ให้แต่งกายด้วยชุดสุภาพ ใช้ผ้าไทย ผ้าท้องถิ่น หรือชุดไทยย้อนยุค
  ๕. ขอความร่วมมือหน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนศิลปินพื้นบ้านในการจัดกิจกรรม การละเล่น และการแสดงทางวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ตามแนวทางการเทศกาลสงกรานต์ ๒๕๖๖ เพื่อเป็นการถ่ายทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไปได้ร่วมกันสืบสานประเพณี โดยคำนึงถึงวัฒนธรรมที่ถูกต้องเหมาะสม และร่วมกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
  ๖. รมรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีสงกรานต์โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน เช่น การไม่คุกคามทางเพศ การเคารพและให้เกียรติผู้ที่ไม่ประสงค์จะเล่นน้ำสงกรานต์ การไม่สร้างความเดือดร้อนต่อผู้อื่น การไม่สร้างความวุ่นวายหรือความเดือดร้อนในสาธารณะ
  ๗. ขอความร่วมมือประชาชนที่ขับขี่ยานพาหนะและใช้ถนนหนทางให้ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด รวมถึงช่วยสอดส่อง หรือแจ้งเจ้าหน้าที่ในกรณีพบเห็นผู้ที่ปฏิบัติไม่เหมาะสม
  ๘. การดำเนินการจัดงานตามคำแนะนำในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำโรครวมถึงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ขณะเดียวกันก็คำนึงถึงมาตรการรักษาความปลอดภัยในช่วงประเพณีสงกรานต์ และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการรักษาความปลอดภัยในด้านอื่น ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การเสนอประเพณีสงกรานต์
ในประเทศไทย เป็นรายการ
ตัวแทนมรดกวัฒนธรรม
ที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ
ต่อยูเนสโก

❖ ร่วมสานใจ สู่สากล ❖

แนวคิดสื่อความหมาย

ร่วมสานใจ สู่สากล หมายถึง การส่งเสริมการเผยแพร่คุณค่าสาระที่ดีงามของประเพณีสงกรานต์ในฐานะที่เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทย และการปฏิบัติตามแบบของประเพณีวัฒนธรรมที่เหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นตามภูมิหลังของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันสู่สายตาชาวต่างชาติ อีกทั้งมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณีสงกรานต์ในต่างประเทศ ตลอดจนมีการสร้างความตระหนักรู้และห่วงแหนต่อประเพณีสงกรานต์ของประชาชนชาวไทยในฐานะที่ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของความเป็นไทยในทุกภูมิภาคและเป็นหนึ่งในแนวคิด Soft-Power ด้านอนุรักษ์และขับเคลื่อนเทศกาล ประเพณีสู่ระดับโลกของรัฐบาล โดยอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

แนวทางและมาตรการรองรับ เพื่อดำเนินการประเพณีสงกรานต์

- การรองรับเรื่อง "ร่วมสานใจ สู่สากล" ประกอบด้วย
๑. ส่งเสริมภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณีสงกรานต์ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ
  ๒. ส่งเสริมภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการเผยแพร่คุณค่าสาระของประเพณีสงกรานต์ที่แท้จริงของต่อชาวต่างชาติ
  ๓. ส่งเสริมภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการสร้างความตระหนักรู้ต่อประชาชนเกี่ยวกับประเพณีสงกรานต์ในประเทศไทย รวมถึงการสร้างภาคภูมิใจและห่วงแหนในประเพณีสงกรานต์ต่อประชาชนชาวไทยในฐานะที่เป็นประเพณีที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจ และมีโอกาสได้รับการพิจารณาจากยูเนสโกให้ขึ้นทะเบียนเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ
  ๔. รมรณรงค์ให้ประชาชนสร้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยในการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีสงกรานต์ เช่น แต่งกายด้วยชุดสุภาพผ้าไทย ผ้าท้องถิ่น หรือชุดไทยย้อนยุค เพื่อสร้างภาพลักษณ์และเพื่อสร้างการรับรู้อัตลักษณ์ความเป็นไทยในประเพณีสงกรานต์ต่อชาวต่างชาติ

ประเพณีสงกรานต์ได้รับการอนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบสาน
ตลอดจนมีการเผยแพร่ต่อชาวต่างชาติ
ตามหลักคุณค่าสาระของประเพณีที่แท้จริง
อย่างยั่งยืน ในฐานะที่เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทย
โดยความร่วมมือของ ทุกองคาพยพในประเทศ

ความสำคัญของการจัดทำแนวทางและมาตรการรองรับเพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรม
เนื่องในประเพณีสงกรานต์ พุทธศักราช ๒๕๖๖ "สืบสานสงกรานต์วิถีไทย ร่วมสานใจสู่สากล"

"สืบสานสงกรานต์วิถีไทย ร่วมงานใจ สู่สากล"

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้เสนอประเพณีในประเทศไทย เป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโก เนื่องจากประเพณีสงกรานต์มีการเฉลิมฉลองทั่วทุกพื้นที่ของประเทศไทยตามภูมิหลังทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่แตกต่างกัน อันบ่งชี้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มีจุดร่วมกันเพียงหนึ่งเดียว ทั้งยังสะท้อนถึงความสามารถในการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ตลอดจนการขึ้นทะเบียนสงกรานต์ในประเทศไทยจะกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ทั้งในประเทศที่มีความเชื่อที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มคนได้เข้าร่วมประเพณีอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน โดยขณะนี้จะกระบวนการดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของยูเนสโก

❖ แนวคิดและการถือปฏิบัติ ❖

ถือเป็นประเพณีการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ของไทยที่ยึดถือปฏิบัติมาแต่โบราณ ช่วงวันสงกรานต์จึงเป็นวันแห่งความเอื้ออาทร ความรัก ความผูกพัน ที่มีต่อทั้งครอบครัว ชุมชน สังคม และศาสนา

แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนไปสู่สังคมในวงกว้าง และมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนทัศนคติ และความเชื่อส่วนนั้นไป และในความเชื่อดั้งเดิมที่ใช้สัญลักษณ์เป็นองค์ประกอบหลักในพิธี ได้แก่ การใช้น้ำเป็นตัวแทน แก่กันกับความหมายของฤดูร้อน ช่วงเวลาที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษ ใช้น้ำรดให้แก่กันเพื่อความชุ่มชื้นและขอพรจาก บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย รวมทั้งแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ด้วยการทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ การสร้างความสมірสมานสามัคคีในชุมชน ได้แก่ การร่วมกันทำบุญให้ทาน การก่อเจดีย์ทรายและเป็นการทำบุญบำรุงพระพุทธศาสนา การเล่นสาดน้ำเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงร่วมกัน นอกจากนี้ยังสร้างความรู้สึกผูกพันกลมเกลียวต่อบุคคลในสังคมเดียวกัน และสร้างความรู้สึกทวงแทนในสาธารณสมบัติของสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการช่วยกันทำความสะอาดบ้านเรือน วัดวาอาราม ตลอดจน อาคารสถานที่ต่าง ๆ

ก่อนวันสงกรานต์ มักจะเป็นการเตรียมความพร้อม เพื่อความเป็นสิริมงคลในการจะเริ่มต้นชีวิต วันขึ้นปีใหม่ เพราะการเตรียมตัวในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำความสะอาด การจัดทำอาหารไปทำบุญ ฯลฯ จะทำให้ รู้สึกสดชื่น มีความหวังและรอคอยด้วยความสุข อีกทั้งการได้ทำความสะอาดบ้าน ก็เหมือนการได้ฝึกชำระจิตใจส่วนหน้าไปในตัว

ช่วงวันสงกรานต์ เมื่อสงกรานต์มาถึงจะได้เป็นเวลาที่ทุกคนยิ้มแย้ม แจ่มใส จิตใจสดชื่น เบิกบาน เพราะมีเวลาหยุดจากการงานต่าง ๆ หลายวัน ทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัว และทำกิจกรรมร่วมกันได้ ซึ่งกิจกรรมที่ควรปฏิบัติ มีดังนี้

- **ทำบุญตักบาตร** หรือนำอาหารไปถวายพระที่วัด ถือเป็นกรสืบทอด และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา อีกทั้งช่วยกล่อมเกล่าจิตใจ รู้จักการให้ การเสียสละ โดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษ หรือการทำบุญอัฐิ เป็นการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และผู้ล่วงลับไปแล้ว

- **การสงฆ์น้ำพระ** จะมี ๒ แบบ คือ การสงฆ์น้ำพระพุทธรูป และสงฆ์น้ำพระภิกษุสามเณร เพื่อแสดง ความเคารพต่อปูชนียบุคคล ที่ดำรงสืบทอดพระพุทธศาสนา และเพื่อความ เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต เมื่อเริ่มศักราช ใหม่

- **การก่อเจดีย์ทราย** จุดประสงค์ก็เพื่อให้พระภิกษุ ได้นำทรายไปใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างหรือใช้ ถมพื้นที่ต่อไป สมัยก่อนคนทำกิจกรรมต่าง ๆ ในวัด จึงถือว่าทรายอาจติดเท้าออกไป เมื่อถึงปีจึงควรจะขนทรายไปใช้คืน ปัจจุบันการก่อเจดีย์ทรายอาจจะเหลือเพียงรูปแบบ ซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนเป็นทำบุญใน รูปแบบอื่นแทนได้

- **การรดน้ำขอพรผู้ใหญ่** เป็นการแสดงความเคารพและความกตัญญูต่อบุคคลผู้มีพระคุณ โดยเฉพาะผู้มีอาวุโสวัยพึ่งปฏิบัติต่อผู้มีอาวุโสมาก เช่น พ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น การละเล่นรื่นเริงหรือมหรสพต่าง ๆ เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ และเพื่อความสนุกสนานรวมทั้งเป็น การสืบสานมรดกวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป เช่น ลีลา ลำตัด โปงลาง หมอลำ ฝัดาโขง หนังตะลุง และ โนรา เป็นต้น

คุณค่าของ ประเพณีวันสงกรานต์

คุณค่าประเพณีวันสงกรานต์เป็นประเพณีที่บรรพชนมีการถ่ายทอดและสืบทอด ๆ กัน ทำให้สังคมไทยมีลักษณะที่โดดเด่น ประเพณีสงกรานต์นี้ ที่มากด้วยคุณค่า จริยศาสตร์ที่สร้างคุณค่าอันเป็นกิจวัตรให้กับมนุษย์ในการดำเนินชีวิต กิจกรรมที่เกิดขึ้นใน วันสงกรานต์ สร้างความรักระหว่างครอบครัว ญาติพี่น้อง มิตรสหาย ศาสนา อันเป็นคุณค่าทางปรัชญา ที่ ปรากฏอยู่ในประเพณีวันสงกรานต์ และคู่สังคมไทยจนถึงปัจจุบัน

❖ การอนุรักษ์สืบทอด ❖

ปัจจุบันแม้ประเพณีสงกรานต์ในหลายท้องที่จะมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกันมากขึ้น โดยเฉพาะตามจังหวัด ใหญ่ ๆ ที่ได้จัดขึ้น อย่างไรก็ตามในแต่ละภูมิภาคก็ยังมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ที่น่าสนใจ และควรน้การอนุรักษ์สืบทอด

ประเพณีสงกรานต์ภาคเหนือ

ภาคเหนือ หรือที่เรียกว่า ล้านนา เขาจะเรียกวันที่ ๑๓ เมษายน ว่า “วันสังกรบท์ ล่อง” (อ่าน สังขานล่อง) หมายถึง วันที่ปีเก่าผ่านไป หรือวันที่สังขารร่างกายแก่อีกปี วันนี้ ตอนเช้าจะมีการยิงปืน หรือจุด ประทัดเพื่อขับไล่เสนียดจัญไร จากนั้นก็จะมีการทำความสะอาดบ้านเรือน ชำระล้างร่างกาย รวมทั้งแต่งตัว ด้วยเสื้อผ้าใหม่เพื่อต้อนรับปีใหม่

วันที่ ๑๔ เมษายน เรียก “วันเนา” หรือ “วันคา” จะเป็นวันเตรียมงาน ต่าง ๆ เช่น เครื่องสังฆทาน อาหารที่จะไปทำบุญและแจกญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน วันนี้นางที่เรียก “วันเนา” เพราะถือว่าเป็นวันห้ามพูดจา หยาบคาย เพราะเชื่อว่าจะทำ ให้ปากเน่า ไม่เจริญ

วันที่ ๑๕ เมษายน เรียก “วันพญาวัน” หรือ “วันเถลิงศก” ถือเป็นวัน เริ่มต้นปีใหม่ เป็นวันที่ชาวบ้าน จะทำบุญประกอบกุศล เลี้ยงพระ ฟังธรรม อุทิศ ส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษ ผู้ล่วงลับสงฆ์น้ำพระพุทธรูปและ พระสงฆ์นำไม้ไปค้ำต้นโพธิ์ รดน้ำคำหัวขอพรผู้ใหญ่ คำว่า “คำหัว” ปกติ แปลว่า “สะสม” แต่ในทางประเพณีสงกรานต์ หมายถึง การไปแสดงความเคารพ ขอโหสิกรรมที่อาจจะล่วงเกินในเวลาที่ผ่านมาและขอ พรจากท่าน โดยมีดอกไม้ ธูปเทียนและน้ำหอมที่เรียกว่า “น้ำขมิ้น ส้มป่อย” (ประกอบด้วยน้ำสะอาดผสม ดอกไม้แห้ง เช่น สารภี หรือดอกคำฝอย และผักส้มป่อยเผา ไฟ) พร้อมทั้งนำของมามอบผู้ใหญ่ เช่น ผลไม้ เลือ่ผ้า อาหาร ฯลฯ เมื่อผู้ใหญ่กล่าวโหสิกรรมและอวยพร ท่านจะใช้มือนั้น ขมิ้นส้มป่อยลูบ ศีรษะตนเอง

ถัดจากวันพญาวันเรียกว่า วันปากปี จะมีการทำพิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีสืบทอดา และการทำบุญขึ้นหัวทังสี่ (คือการไหว้ เทวดาประจำ ชาติ) รวมถึงการจุดเทียนต่ออายุขะตา ภายในบ้าน

นอกจากนี้หลายท้องที่ก็ยังจัดการละเล่นรื่นเริง สนุกสนาน มีมหรสพ การแสดง หรือมีการจัดประเพณี วันฉัตรมงคลท้องถิ่นเสริมไปด้วยการประกวด กลองมอชิง กีฬาพื้นเมือง เป็นต้น